

Digital

TELE
INDUSTRIEN
teleselskabernes
branchesamarbejde

Til Justitsministeriet

7. maj 2021

Lovskitse til revision af reglerne om logning og udlevering af teledata – Telebranchens bemærkninger:

Justitsministeriet har den 6. april 2021 inviteret telebranchen til drøftelser af revision af de danske logningsregler med 5 møder i april og første uge af maj 2021. Drøftelserne har taget udgangspunkt i den lovskitse for revision af logningsreglerne, som Justitsministeriet har lagt frem den 24. marts 2021 (JM's j.nr. 2020-187-0036). I supplement har Justitsministeriet den 5. maj fremlagt skitse til øget datakvalitet i 118-databasen, herunder CPR-registrering af kunde/bruger.

Teleindustrien, DI Digital, Dansk Erhverv, IT-Branchen og Dansk Energi (herefter Telebranchen) vil gerne kvittere for den konstruktive møderække og drøftelse af lovskitsen. Telebranchen skal dog samtidig bemærke, branchen ikke ønsker, at der fastsættes regler om logning af teledata. Telebranchen finder det dog særdeles positivt, at Justitsministeriet har inddraget branchen og andre interessenter i det lovforberedende arbejde forud for den endelige høring over udkast til lovforslag. Telebranchen står til rådighed og vil altid gerne bidrage med teknisk viden og input til hensigtsmæssig udformning af reglerne.

Nedenfor findes Telebranchens overordnede synspunkter, forslag og bemærkninger til den fremlagte lovskitse til revision af retsplejelovens regler om logning og udlevering af teledata. Sidst i brevet findes desuden links og henvisninger til branchens mere detaljerede bemærkninger til en række elementer i lovskisten.

Fælleseuropæiske og teknologineutrale regler

Telebranchen finder det særdeles vigtigt, at regler om logning og udlevering af teledata udspringer af en fælles EU-forståelse. Derved styrkes retssikkerheden og indførelse af krav på et fælleseuropæisk grundlag vil sikre, at den danske telebranche ikke

i forhold til teleudbydere i andre lande pålægges en ekstra byrde til udvikling af tekniske løsninger som følge af danske særregler, som ikke kan baseres på fælleseuropæiske standardløsninger.

Telebranchen opfordrer desuden til, at de kommende nye logningsregler udformes teknologineutralt, herunder med hensyn til hvilke typer af trafik- og lokaliseringsdata, der skal logges. Det bemærkes hertil, at det ud fra en teleteknisk betragtning ikke giver mening, at opdele lokaliseringsdata ud fra kommunikationsform, sådan som lovskitsen lægger op til, og en sådan opdeling vil kræve danske tekniske særløsninger for registrering af lokaliseringsdata.

Lovskitsen omtaler flere steder, at kommende nye regler om logning skal udformes under hensyntagen til den teknologiske udvikling. Telebranchen er enig heri, og opfordrer til, at reglerne med udgangspunkt i teknologineutralitet ligestiller teleselskaber og udbydere af web- og app-baserede kommunikationstjenester som fx Skype og Messenger m.fl., som allerede på nuværende tidspunkt vurderes at stå for en ikke ubetydelig del af den elektroniske kommunikation via de såkaldte OTT-tjenester ("over-the-top"). Telebranchen efterlyser i den forbindelse, at Strafferetsplejeudvalgets arbejde mht. udmøntningen af pkt. 10 i Justitsministerens Tryghedspakke ("Tryghed og sikkerhed i det offentlige rum", oktober 2019 <https://www.justitsministeriet.dk/forside/politiske-udspil/>) iværksættes snarest muligt.

Data retention – ikke overvågningsvirksomhed

Telebranchen bemærker, at det aldrig har været meningen med EU-dommene, at der skal indføres mere registrering af telekunderne. Telebranchen vil derfor gerne fremhæve, at logningsreglerne skal bygge på princippet om "data retention" (tilbageholdelse af data / datalagring). Dvs. at data, som teleudbyderne råder over, kan gemmes og opbevares (tilbageholdes og lagres) af teleudbyderen, i stedet for at teleudbyderen sletter data, når teleudbyderen ikke længere selv har brug for disse data. Politiet kan herefter få adgang til de data, som teleudbyderne har, men teleudbyderne skal ikke skabe eller generere yderligere data eller nye datatyper af hensyn til efterforskning og overvågning. Telebranchen driver kommunikationsvirksomhed – ikke overvågningsvirksomhed.

Brugerregistrering

Lovskitsen lægger op til krav om registrering af brugere, dvs. den person, som abonnenten overlader abonnementet til, således at der sker registrering af navn og adresse på erhvervskunders ansatte og potentielt privatkunders familiemedlemmer. Sådan registrering på brugerniveau til brug for overvågning har intet forretningsmæssigt formål for teleudbyderne, og telebranchen anmoder på det kraftigste om, at der ikke stille krav om sådan registrering. Ud over, at det vil være en i praksis nærmest umulig opgave og byrde at løfte for teleudbyderne, vil det samtidig være en enorm administrativ og økonomisk byrde for erhvervslivet – dvs. alle danske virksomheder, som har tegnet mobilabonnementer – at administrere indberetning og ajourføring til teleudbyderne om navne og adresser på samtlige brugere/ansatte, som virksomheden

har tegnet abonnement til. Der vil i givet fald være tale om krav om registrering af millioner af brugere tilknyttet erhvervsabonnementer med deraf følgende administrative omkostninger – ikke kun det samlede danske erhvervsliv, men også for hele den offentlige sektor. Se også notat nr. 5 som nævnt nedenfor.

Sessionslogning

Lovskitsen lægger op til registrering af "internetkommunikation", bl.a. i form af start- og sluttidspunkt for datasessioner. Telebranchen må tage skarpt afstand fra enhver overvejelse om hel eller delvis genindførelse af registrering af internetkommunikation (sessionslogning), herunder tidspunkter herfor. Telebranchen gør samtidig opmærksom på, at det ikke er korrekt som anført i lovskitsen, at den gældende hjemmelsbestemmelse til logning i RPL § 786 omfatter registrering af internetkommunikation. Tværtimod fremgår det af lovforslagsbemærkningerne til den gældende bestemmelse¹, at logningsreglerne *ikke* omfatter kundens færden på internettet:

"For så vidt angår internettrafik vil der kunne fastsættes regler om logning af den dynamiske tildeling af IP-adresser, tidspunkt for opkobling og nedkobling samt opkoblingens varighed. I praksis vil udbyderen kun være i stand til at levere oplysninger om, hvem der har efterladt et elektronisk spor på Internettet, hvis udbyderen er i besiddelse af præcise oplysninger om, hvilken kunde, der på det pågældende tidspunkt har anvendt en tildelt IP-adresse.

...

Der vil ikke kunne fastsættes regler om, at internetudbyderne løbende skal foretage registrering af, hvilke hjemmesider, chatrooms mv. kunderne besøger. Hensigten med forslaget er alene at kunne føre elektroniske spor, der findes på Internettet i forbindelse med kriminelle aktiviteter, tilbage til gerningsmændene."

Stort ønske om klare og enkle regler om logning og udlevering af teledata

Telebranchen har et stort ønske om, at der ved den kommende revision skabes regler om logning og udlevering af teledata, som er enkle og mere klare end de gældende regler. Teleselskaberne oplever jævnligt misforståelser og begrebsforvirring i det løbende samarbejde med politi og anklagemyndighed om udlevering af data. Denne begrebsforvirring skyldes primært, at de gældende regler om logning ikke er udformet teknologineutralt, og at der i det gældende regelsæt i retsplejeloven mangler sammenhæng mellem på den ene side reglerne om logning og hastesikring af teledata og på den anden side reglerne om udlevering af teledata.

¹ forarbejderne til lov nr. 378 af 6. juni 2002, jf. lovforslagsbemærkningerne til § 2, nr. 2 og 3 i lovforslag nr. L 35 som fremsat, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 879

Teleindustrien har derfor allerede i februar 2020 stillet forslag om følgende fire nye veldefinerede tvangsindgreb, som kan sætte rammerne for udlevering af loggede og hastesikrede teledata, herunder kriminalitetskrav – som telebranchen hermed gerne vil fremhæve som et stort ønske:

1. 'Masteoplysning': Udlevering af loggede eller hastesikrede lokaliseringsdata om ét telefonnummer.
2. 'Udvidet masteoplysning': Udlevering af oplysning om, hvilke numre, der har været registreret på masteceller, der dækker et fokusområde – baseret på loggede eller hastesikrede lokaliseringsdata.
3. 'Udvidet IP-adresse-oplysning': Udlevering af oplysning om hvilke op til 1000 mobiltelefonnumre, der har benyttet en dynamisk tildelt kilde-IP-adresse (i de tilfælde hvor politiet ikke har oplysninger om portnummer).
4. 'IMEI-oplysning': Udlevering af oplysning om sammenhængen mellem, hvilke mobilterminaler, der har været anvendt til et mobilabonnement og omvendt – baseret på loggede oplysninger om IMEI-nummer.

Erhvervslivets byrde og omkostningsestimater, herunder omkostningsdækning

Teleindustrien har på det foreløbige grundlag regnet på branchens omkostninger forbundet med opfyldelsen af de skitserede nye krav, og TI skønner, at etableringsomkostningerne til it-systemer, der understøtter lovskitsens krav om generel logning hhv. målrettet logning af trafik- og lokaliseringsdata, herunder logning af lokaliseringsdata fra analysesystemerne (prober), som ikke er omfattet af de gældende logningskrav, vil være ca. 50 mio. kr. Der tages forbehold for, at selskaberne endnu ikke kender detaljerne i de mulige nye krav, og derfor heller ikke kan foretage en mere præcis omkostningsvurdering. Det forudsættes her, at der ikke er tale om nye eller andre datatyper eller formater, end dem, som allerede findes i selskabernes systemer.

Dertil kommer tilsvarende store omkostninger til systemunderstøttelse og proceshåndtering, hvis det skitserede krav om CPR-validering og/eller CPR-opslag for abonnenter gennemføres, jf. nærmere herom i notat nr. 3 og 5 som nævnt nedenfor. Det forudsættes her, at der ikke stilles krav om evt. CPR-registrering og validering af brugere (privat og erhverv), da det vil være en i praksis nærmest umulig og økonomisk meget byrdefuld opgave at løse (se nærmere ovenfor).

Telebranchen ser frem til at deltage i Erhvervsstyrelsens erhvervsøkonomiske analyse af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Telebranchen finder det centralt, at der i forbindelse med de politiske drøftelser også sker en drøftelse af spørgsmålet om dækning af de omkostninger, der følger med de ændrede logningsforpligtelser. Hvis man politisk vurderer, at det er i national interesse at sikre logningen, så skal der også sikres en reel omkostningsdækning for de selskaber, som bliver pålagt at foretage logningen, som er et rent efterforskningsmæssigt værktøj.

Konkrete input til lovskitsen

For så vidt angår mere detaljerede input til den lange række af væsentlige forhold, der berøres af Justitsministeriets lovskitse, henviser telebranchen til de 5 notater og øvrige input med konkrete bemærkninger til lovskitsen, som Teleindustrien har fremsendt til Justitsministeriet i april og maj 2021, som supplement til møderækken med Justitsministeriet.

Telebranchens organisationer tilslutter sig fuldt ud de fremsendte notater og input:

1. Notat om tekniske forhold og procedurer, fremsendt 16. maj 2021 og opdateret 27. april 2021 (TI's svar på Justitsministeriets spørgsmål på 2. møde om revision af logningsreglerne den 14. april 2021)
2. Notat om juridiske forhold, begrebsafklaring og adgang til teledata, fremsendt 27. april 2021 (TI's input til Justitsministeriet på 3. møde om revision af logningsreglerne den 21. april 2021)
3. Notat med bemærkninger til nye krav i lovskitsen, herunder omkostningsestimat, fremsendt 3. maj 2021 (TI's input til Justitsministeriet på 4. møde om revision af logningsreglerne den 28. april 2021)
4. Notat med input til Rigspolitiets forslag til fælles format ved udlevering af teledata, fremsendt 3. maj 2021
5. Notat om Justitsministeriets forslag om CPR-registrering af kunder og datakvalitet i 118-databasen, 6. maj 2021

De fremsendte notater findes på TI's hjemmeside <https://www.teleindu.dk/brancheholdninger/logning-og-teledata/>.

Telebranchen står til rådighed for yderligere drøftelser.

Med venlig hilsen

Morten Kristiansen, chefkonsulent, DI Digital

Mette Lundberg, direktør, IT-Branchen

Christian Vonger Berg, chefkonsulent, Dansk Energi

Poul Noer, chefkonsulent, Dansk Erhverv

Jakob Willer, direktør, Teleindustrien